

SCURT DOCUMENTAR

Despre obstacolele in infaptuirea Justitiei, ridicate de autoritatile guvernamentale prin procedurile de clasificare/declasificare a unor informatii esentiale; abuzul de drept in clasificarea unor informatii.

Pe rolul instanelor judecatoresti exista numeroase cazuri care nu pot fi solutionate deoarece o serie de probe trebuie administrate prin prelevare/transmitere din interiorul/de la institutii publice si autoritati, in principal servicii secrete, care, din motive neclar precizate, refuza sa le transmita instantei.

Observatori independenti avizati pun acest refuz pe seama lipsei sau rezistentei la reforma, a mentalitatii totalitare a unor persoane cu functii de conducere la diverse nivele nodale din aceste institutii.

Se opun conducerile instanelor sub pretextul ca ar fi informatii clasificate ca secrete, legea romana cu privire la informatiile clasificate nr.182/2002 fiind deficitara atat ca procedura de prelucrare si administrare cat si ca asigurare a protectiei drepturilor persoanelor carora asemenea date clasificate le sunt necesare in dovedirea unor abuzuri, incalcare ale legii, nevinovatiei sau conduitei lor neculpabile, cu toate ca Legea nr.571/2004 dispune in toate cazurile protectia avertizorului in interes public. Potrivit legii nr.544/2001 este interzisa clasificarea informatiilor care acopera abuzuri sau ilegalitati. Odata clasificate, astfel de informatii nu mai pot fi declassificate decat la initiativa institutiei respective, prin hotarare a Guvernului.

In caz de refuz al declassificarii, nu exista la dispozitia justitiabilului avand un interes legitim decat o procedura greoaie si indelungata in contenciosul administrativ, sub acest aspect lege romana neoferind garantii sau protectie efectiva persoanei lezate in drepturile sale legitime de o clasificare abuziva a unor informatii.

Avand in vedere ca in cazuri precum Dragomir vs. SIE dar si in multe altele in care sunt implicate serviciile secrete, SPP, SRI, SIPA etc, cu larga vizibilitate in presa si cu frecvente acuzatii de ingerinte ilegale in desfasurarea procedurilor judiciare la parchete si instante si chiar comisii parlamentare de control, apreciem ca pentru pastrarea echilibrului just intre apararea drepturilor Statului si ale justitiabilului contestator, administrarea fara restrictii a probelor in Justitie este de esenta functionarii si consolidarii statului de drept si constituie o conditie sine qua non a unui proces echitabil potrivit art.6 din Conventia Europeana a Drepturilor Omului.

Consideram grav ca, potrivit unui studiu recent, 40% din judecatori denunta amestecul si presiunile serviciilor secrete in Justitie; independenta Justitiei ar trebui sa fie o preocupare constanta si prioritara a Ministrului Justitiei, a Consiliului Superior al Magistraturii, a Presedintelui Romaniei si a Consiliului Suprem de aparare a Tarii CSAT, a Avocatului Poporului si organismelor pentru Drepturile Omului.

O alta problema care trebuie reglementata este aceea ca deseori Judecatorii sunt determinati sa se retraga din completele de judecata pentru ca nu au certificat de acces la documente clasificate secrete. Se intampla ca fara ca legea organica de organizare judecatoreasca sa prevada o astfel de inlocuire, Judecatorii sunt inlocuiti cu altii care poseda acest certificat ORNIS, in opinia generala acestia fiind o minoritate privilegiata care a dobandit un asemenea statut in imprejurari neclare, dupa criterii de selectie netransparente si neprevazute de legea amintita.

Cerinta legii speciale cu privire la informatiile clasificate, in redactarea textului legal cu nr.182/2002, de a limita accesul la informatiile clasificate doar unor persoane autorizate de o suborganizatie guvernamentala, opinam ca se rasfrange doar asupra persoanelor din administratia publica centrala. **Nu si asupra Judecatorilor, care fac parte din randurile unei alte Puteri.** Acest punct de vedere pe care il promovam ca necesar, logic si normal intr-o societate democratica, a fost insa contrazis de faptul ca printr-un amendament la lege, adoptat in 2007 (a se vedea Legea nr. 268 din 01 octombrie 2007 – disponibila la http://www.cdep.ro/pls/legis/legis_pck.htp_act?ida=74784), demnitarii publici membri ai Parlamentului, ministrii au acces liber la informatii clasificate, nemaiastrand nevoie de acel certificat/autentificare data de un organism executiv, Oficiul Registrului National pentru Informatiile Secrete – ORNIS, doar metodologia interna a institutiei (in speta Senat, Camera Deputatilor, Presedintia Romaniei, Guvernul) fiind avizata de ORNIS.

Acest amendament prin forma in care a fost promovat si adoptat este nejustificat si discriminatoriu, referindu-se doar la Executiv si Legislativ, ignora autoritatea Judecatoreasca, subordonand-o puterii discretionare a unei ORNIS. Judecatorii, in special prin presedintii instantelor, nu au avut decat reactii izolate, ramase fara rezultat. Consiliul Superior al Magistraturii nu a avut o reactie fata de acest atentat la independenta judecatorilor si a Justitiei. Mai mult, instantele au ramas aliniate "instructiunilor ORNIS", mai multi procurori si judecatori fiind indepartati din dosare sensibile, prin retragerea certificatului ORNIS. Retragerea certificatului ORNIS ca si refuzul acordarii certificatului, nu se motiveaza. Nu avem cunostinta pana in prezent, ca magistrati aflati intr-o asemenea situatie (neacordare, retragere) sa fi contestat in Justitie – opinia generalizata fiind ca Justitia nu poate cenzura astfel de proceduri, care au caracter secret !

Din pacate, Hotararea Guvernului nr. 585/2002, cauta sa restranga arbitrar cadrul creat de lege. Alte acte subsecvente procedeaza in mod similar, inducand perceptia si impunand practica autorizarii si celorlalti demnitari decat cei apartinand administratiei publice.

Se instituie astfel in randul aceleiasi categorii: demnitari publici, un inexplicabil regim diferentiat intre parlamentari si Judecatori – diferentierea fiind in dauna Justitiei si a

consolidarii statului de drept in Romania. Asupra acestei chestiuni apreciem ca trebuie sa se intervina printr-o reactie transanta a Consiliului Superior al Magistraturii, in apararea reputatiei Judecatorilor - sens in care prezentul demers este adresat tuturor institutiilor nominalizate cat si Comisiei Europene, Curtii Europene a Drepturilor Omului si militantilor pentru drepturile omului.

Nu mai este un secret faptul ca in cercurile militare, Judecatorul nu este perceput ca independent si impartial ci deseori lipsit de impartialitate si sensibilizat de mediul politic. Desi legea avertizorului in interes public vine sa asigure protectie celor care reclama incalcari ale legii, regimul cazon restrange de la aplicare aceste prevederi - o documentare recenta atragand atentia ca niciunul din serviciile secrete nu si-a adaptat regulamentele interne prevederilor Legii nr.571/2004.

In stransa legatura cu problema accesului Judecatorilor, se afla problema accesului la informatiile clasificate avocatorilor, procurorilor, grefierilor, arhivarilor, a personalului de pe traseul judiciar al cazurilor in discutie. De asemenea problema unor dintre partile din dosarele de cercetare penala sau de judecata, pentru care este frustrant si discriminatoriu, grav ilegal sa nu-si poata sustine pozitia procesuala in raport cu autoritatile Statului, Stat care risca astfel condamnari in plan intern sau la CEDO.

Exemple de cauze aflate pe rolul instantelor judecatoresti: [la momente diferite, in care s-au pronuntat solutii pe un probatoriu precar, cu limitarea accesului partii si al avocatului la documente din dosar sau chiar al Judecatorului, ori retragerea judecatorului din dosar au fost numeroase] Vlad vs. SPP, Alexa vs. SRI, Patriciu vs. SRI, Dragomir vs. SIE, Ciuvica vs. Basescu, Sintion vs. DGIPI (MAI) s.a.,

In incheiere, aratam ca **hotararile judecatoresti nu pot fi pronuntate cu date insuficiente**. Potrivit art. 129 din Codul de Procedura Civila al Romaniei judecatorul este obligat sa aiba un rol activ pentru aflarea adevarului si solutionarea justa a cazului dedus judecatii. Potrivit Codului de Procedura Penala organul de cercetare penala, ca si judecatorul cauzei penale, trebuie sa aiba un rol activ in cadrul procesului. In oricare situatie Judecatorul este dator sa administreze toate probele concludente si utile cauzei, sa ceara chiar si din oficiu administrarea de probe, infaptuind Justitia, in numele legii si fara a stirbi increderea publica in Justitie si in mecanismele de aparare a drepturilor fundamentale ale omului.

EXEMPLIFICARI:

Caz particular : Sassu vs. SPP

Caz particular : Dragomir vs. SIE

Ionut este un colonel in rezerva al Serviciului de Protectie si Paza - SPP, serviciu cu caracter militar, destinat protectiei demnitarilor publici in Romania, institutia avand si prerogative specifice unui serviciu secret prin faptul ca poate culege, prelucra si depozita informatii din orice mediu civil sau militar .Reclamantul Sasu Ionut a chemat in judecata institutia SPP, in contenciosul administrativ pentru anulara unor acte administrative ale comandantului militar al acestuia. Administrarea probelor si organizarea apararii procesuale au avut de suferit din cauza clasificarii ca secrete de

serviciu a unor documente si regulamente interne pe care reclamantul o considera abuziva - secretizarea de catre conducatorii institutiei publice SPP, a Regulamentului intern (Instruciunile mentionate de SPP) insemnand scoaterea lor din sfera informatiilor accesibile publicului. In mod inadecvat CURtea de Apel Bucuresti nu a continuat sa-i puna in vedere paratei SPP sa desecretizeze respectivele documente interne.

2. Mai mult acestui abuz tolerat de Curte i s-a adaugat altul, al inlocuirii intempestive a judecatorului cauzei sub pretextul ca nu ar avea un certificat de acces la informatii clasificate (Certificatul ORNISS), la al treilea termen de judecata, cand a fost introdus in cauza alt Judecator, anume desemnat de conducerea instantei pe criterii netransparente, in imprejurari neclare si de catre persoane necunoscute - cu incalcarea unor prevederi speciale privind principiul repartizarii aleatorii a dosarelor, consacrat prin Legi organice: nr. 247/2005, nr.303/2004, nr.304/2004 si nr. 317/2004 generand o piedica majora in desfasurarea normala a cursului Justitiei, contrar art.6 din Conventia EDO, ratificata de Romania prin Legea nr.30/1994 si urm. Printr-un demers la conducerea Curtii de Apel Bucuresti, reclamantul Sasu a putut afla ca din anul 2009 ar exista o hotarare, nepublicata a Colegiului Curtii de Apel care deroga de la principiul continuitatii completului de judecata si al repartizarii aleatorii, care dispune ca un dosar in care apare un document clasificat sa fie transmis unui alt judecator, din sfera restransa si privilegiata a magistratilor care au un asemenea certificat, emis dupa regulile de control si verificarilor specifice serviciilor secrete, in cazul membrilor personalului administratiei publice (Executivului) sau procurorilor, care in Romania sunt de asemenea agenti ai puterii executive.

3. Reclamantul Sasu considera ca, fara a exista o procedura prevazuta de lege, care sa se refere la Justitie, este inacceptabil ca o instanta judecatoreasca de nivelul unei Curti de Apel sa se supuna unor norme interne ale altei institutii care este un serviciu secret - Serviciul Roman de Informatii sau Oficiului Registrului National al Informatiilor Secrete, sau dispozitiilor unor acte normative proprii unor institutii executive si emise de entitati ale puterii executive - inlaturand de la aplicare prevederi cu forta juridica superioara, din legi organice;

Se instituie astfel, contrar sensului art.6 din Conventie, in mod artificial si nelegal un obstacol suplimentar in exercitiul dreptului la aparare pentru petent, si al exercitiului neingradit al profesiei, pentru avocat - desi principiul egalitatii armelor dintre reclamantul Sasu (reprezentat de avocat) si parata SPP ar fi trebuit sa fie respectat intr-o instanta judecatoreasca astfel incat reclamantului ca si avocatului sa nu i se blocheze accesul la documente esentiale, cu forta probanta in sustinerea cererilor facute in Justitie, doar pentru simplul fapt ca nu pot primi un Certificat ORNIS de acces la informatiile clasificate

4. Este de neinteles cum o instanta judecatoreasca - de nivelul Curtii de Apel - poate sa-si permita sa adopte acte cu caracter normativ, fie ele si interne, care sa nu respecte macar principii din metodologia prevazuta de legea speciala, nr.24/2000, care reprezinta dreptul comun in materie - acte care nici nu sunt publicate in Monitorul Oficial, nici pe site-ul institutiei, nu sunt cunoscute Justitiabililor, nu sunt depuse nici la dosarul cauzei si chiar se invoca un caracter de "nepublic" adica secret, al lor!

5. A le pretinde Judecatorilor sa primeasca certificat ORNIS, insemna sa ii supui unui control discretionar din partea unei entitati executive, din sfera altei puteri, control destinat (inca de la infiintarea ORNIS) doar personalului administratiei publice centrale

si al Armatei (informatii NATO) - din randul carora nu fac parte nici judecatorii si nici procurorii, si fata de care nu trebuie sa existe ascunzisuri - si care nu au nevoie de o acreditare neprevazuta de lege magistratilor ! Pe cale indirecta, un asemenea control s-ar institui si asupra avocatilor, care ar solicita un certificat de acces, desi legea romana nr.182/2001 privind informatiile clasificate nu-i include si pe avocati ci doar pe reprezentantii administratiei publice centrale ca subiecti beneficiari de acces reglementat.

6. Totodata, se incalca principiul constitutional al independentei Justitiei (art.124 si 133 din Constitutie) si obligatia *erga omnes* prevazuta de art.1 din Legea nr.303/2004 privind statutul magistratilor "(3) Orice persoană, organizație, autoritate sau instituție este datoare să respecte independența judecătorilor.", prin tolerarea unei ingerinte nepermise si institutionalizarea unui control inadmisibil din partea entitati Executive asupra Judecatorilor si asupra Justitiei - pe cai ocolite si prin intermediul unor documente cu forta juridica inferioara legii - legilor organice, Conventiei EDO - ceea ce incalca si principiul constitutional al separatiei puterilor in stat si fundamentul statului de drept instituit de art.1 din Constitutie;

7. Fiind vorba si de o circumstanta in care dl. Sasu a reclamat incalcare ale legii la nivelul SPP si instigare de a-si incalca angajamentul de confidentialitate si Regulile interne ale unei structuri de securitate - DPKO - apartinand unei organizatii internationale, de care Romania este legata printr-un Tratat international, erau aplicabile pe langa prevederile art.13 din Legea nr.544/2001 si dispozitiile Legii nr.571/2004 privind protectia avertizorului in interes public, dar si cele tot cu caracter special ale art. 33 din lege, care interzice „clasificarea ca secrete de serviciu a informațiilor care, prin natura sau conținutul lor, sunt destinate sa asigure informarea cetățenilor asupra unor probleme de interes public sau personal, pentru favorizarea ori acoperirea eludării legii sau **obstrucționarea Justiției**”;

8. De asemenea, potrivit art. 25 alin.5 se interzice clasificarea ca secrete de stat a informațiilor, datelor sau documentelor *în scopul ascunderii încălcărilor legii, erorilor administrative, limitării accesului la informațiile de interes public, restrângerii ilegale a exercițiului unor drepturi ale vreunei persoane sau lezării altor interese legitime*;

9. Fata de aceste chestiuni, dl. Sasu a fost nevoit sa invoce pe cale de exceptie, in proces, nelegalitatea inclusiv din perspectiva legii fundamentale si anulara actelor care i se opun in mod abuziv, de clasificare inadecvata ca secret de serviciu, de refuz a declasificarii si de neingradit acces asupra documentelor necesare infaptuirii Justitiei - orice persoană fizică sau juridică română putand face contestație la autoritățile care au clasificat informația respectivă, împotriva clasificării informațiilor, duratei pentru care acestea au fost clasificate, precum și împotriva modului în care s-a atribuit un nivel sau altul de secretizare.